

Suvestinė redakcija nuo 2017-08-19 iki 2018-03-08

Nutarimas paskelbtas: TAR 2016-12-23, i. k. 2016-29330

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

NUTARIMAS

DĖL PREKYBOS ELEKTROS ENERGIJA IR GAMTINĖMIS DUJOMIS PRIEŽIŪROS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2016 m. gruodžio 22 d. Nr. O3-450

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 15 punktu, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 2 punktu bei atsižvelgdama į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) Dujų ir elektros departamento Dujų ir Elektros skyrių 2016 m. gruodžio 16 d. pažymą Nr. O5-363 „Dėl prekybos elektros energija ir gamtinėmis dujomis priežiūros taisyklių patvirtinimo“, Komisija **n u t a r i a**:

1. Patvirtinti Prekybos elektros energija ir gamtinėmis dujomis priežiūros taisykles (pridedama).

2. Pripažinti netekusiais galios:

2.1. Komisijos 2010 m. rugsėjo 23 d. nutarimą Nr. O3-185 „Dėl Elektros energijos rinkos priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais;

2.2. Komisijos 2012 m. kovo 19 d. nutarimą Nr. O3-66 „Dėl Prekybos gamtinėmis dujomis priežiūros taisyklių patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

3. Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2017 m. kovo 1 d.

Komisijos pirmininkė

Inga Žilienė

PATVIRTINTA

Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės
komisijos 2016 m. gruodžio 22 d. nutarimu
Nr. O3-450

**PREKYBOS ELEKTROS ENERGIJA IR GAMTINĖMIS DUJOMIS PRIEŽIŪROS
TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Prekybos elektros energija ir gamtinėmis dujomis priežiūros taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja prekybos elektros energija ir gamtinėmis dujomis priežiūros, stebėsenos ir pažeidimų vertinimo tvarką ir sąlygas.

2. Taisyklių tikslas – užtikrinti tinkamą prekybos elektros energija ir gamtinėmis dujomis priežiūrą ir stebėseną, sukurti prielaidas sąžiningai ir veiksmingai konkurencijai elektros energijos ir gamtinių dujų rinkose, užtikrinti didmeninių elektros energijos ir gamtinių dujų rinkų vientisumą ir skaidrumą.

3. Taisyklės parengtos vadovaujantis 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (toliau – Reglamentas), 2014 m. gruodžio 17 d. Europos Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1348/2014 dėl duomenų teikimo, kuriuo įgyvendinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo 8 straipsnio 2 ir 6 dalys (toliau – REMIT įgyvendinimo reglamentas), 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 714/2009 dėl prieigos prie tarpvalstybinių elektros energijos mainų tinklo sąlygų, panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 1228/2003, 2013 m. birželio 14 d. Europos Komisijos reglamentu (ES) Nr. 543/2013 dėl duomenų teikimo ir skelbimo elektros energijos rinkose, iš dalies keičiančiu Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 714/2009 I priedą (toliau – Skaidrumo reglamentas), 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EV) Nr. 715/2009 dėl teisės naudotis gamtinių dujų perdavimo tinklais sąlygų, panaikinančiu Reglamentą (EB) Nr. 1775/2005, Lietuvos Respublikos elektros energijos įstatymo 9 straipsnio

3 dalies 15 punktu, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo 7 straipsnio 2 dalies 2 punktu, Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 11 straipsnio 7 dalimi, Prekybos elektros energija taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. 1-244 „Dėl Prekybos elektros energija taisyklių patvirtinimo“ ir Prekybos gamtinėmis dujomis taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2011 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. 1-293 „Dėl Prekybos gamtinėmis dujomis taisyklių patvirtinimo“ ir atsižvelgiant į 2014 m. kovo 7 d. pasirašytą daugiašalį supratimo memorandumą tarp Šiaurės ir Baltijos šalių nacionalinių reguliavimo institucijų ir elektros biržos operatoriaus „Nord Pool“ dėl bendradarbiavimo rinkos priežiūros ir stebėsenos, informacijos keitimosi ir pažeidimų tyrimo srityse, įgyvendinant Reglamentą.

4. Taisyklės taikomos elektros energijos ir gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriams (toliau – PSO), suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo operatoriui, didmeninės elektros energijos ir gamtinių dujų rinkos dalyviams, elektros biržos operatoriui ir gamtinių dujų rinkos operatoriui, išskyrus Taisyklių XI skyrių, kuris taikomas elektros energijos ir (ar) šilumos energijos gamintojams, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis paskirstomos remtinės elektros energijos gamybos apimtys ir (ar) kurių gaminamos energijos kaina yra valstybės reguliuojama (toliau – energijos gamintojai), bei paskirtajam tiekėjui ir kuris reglamentuoja šių subjektų veiklos

priežiūros ir kontrolės įgyvendinimo tvarką.

5. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

5.1. Didmeninės elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų rinkos dalyvis (toliau – rinkos dalyvis) – elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius (toliau – PSO), elektros energijos ir (ar) gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorius, elektros energijos gamintojas, SGD terminalo operatorius, gamtinių dujų saugyklos operatorius, elektros energijos ar gamtinių dujų tiekėjas, elektros energijos ar gamtinių dujų biržos dalyvis, galutinis elektros energijos ar gamtinių dujų vartotojas, kurio suminis pristatymo vietų įrenginių techninis pajėgumas, jei jis nėra ribojamas perdavimo ar skirstymo infrastruktūros pajėgumų, yra ne mažesnis nei 600 GWh per metus, sudarantis su didmeniniais energetikos produktais susijusius sandorius, įskaitant nurodymų prekiauti pateikimą.

5.2. Techninis vartojimo pajėgumas – maksimalus vartotojo suvartojamas energijos (dujų) kiekis, vartotojo įrenginiams dirbant maksimaliu pajėgumu visą laikotarpį (metus). Techninis vartojimo pajėgumas apima visų vartotojo, kaip atskiro ekonominio subjekto, turimų įrenginių techninius vartojimo pajėgumus.

5.3. Rinkos operatorius – asmuo, organizuojantis prekybą elektros energija arba gamtinėmis dujomis biržoje ir turintis atitinkamos veiklos licenciją.

5.4. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Taisyklių 3 punkte nurodytuose teisės aktuose.

6. Rinkos dalyviai rinkos priežiūrai užtikrinti teikia ataskaitas Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai (toliau – Komisija) Energetikos įmonių informacijos teikimo taisyklių, patvirtintų Komisijos 2008 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. O3-80 „Dėl Energetikos įmonių informacijos teikimo taisyklių“ (toliau – Informacijos teikimo taisyklės), Elektros energijos rinkos kainos nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2011 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-175 „Dėl Elektros energijos rinkos kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“, Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2013 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. O3-316 „Dėl Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Apskaitos atskyrimo aprašas) bei šių Taisyklių nustatyta tvarka.

II SKYRIUS

VIEŠAI NEATSKLEISTA INFORMACIJA

7. Viešai neatkleista informacija elektros energijos sektoriuje laikoma:

7.1. Elektros energijos PSO ir (ar) vartotojo skelbiama informacija, susijusi su vartotojo objektų atjungimu:

7.1.1. Planuojamas 100 MW ar didesnės instaliuotos galios vartotojo objekto atjungimas, įskaitant 100 MW ar didesnę vartotojo objekto planuojamo atjungimo pokytį, kai tai trunka ne mažiau kaip vieną valandą;

7.1.2. 100 MW ar didesnės vardinės galios vartotojo objekto su faktinio prieinamumo pokytis.

7.2. Elektros energijos PSO skelbiama informacija, susijusi su perdavimo infrastruktūros atsijungimu:

7.2.1. Planuojamas atjungimas, įskaitant planuojamo jungiamųjų linijų ir elektros energijos perdavimo tinklo atjungimo pokyčius, dėl kurių tarpzoniniai pralaidumai tarp prekybos zonų per ne mažiau kaip vieną valandą sumažėja 100 MW ar daugiau;

7.2.2. Faktinio jungiamųjų linijų ir elektros energijos perdavimo tinklo prieinamumo pokyčiai, dėl kurių tarpzoniniai pralaidumai tarp prekybos zonų per ne mažiau kaip vieną valandą sumažėja 100 MW ar daugiau;

7.2.3. Faktinio jėgainių tinklo jūroje infrastruktūros prieinamumo pokyčiai, dėl kurių vėjo

energijos tiekimas tinklui per ne mažiau kaip vieną valandą sumažėja 100 MW ar daugiau.

7.3. Elektros energijos PSO skelbiama informacija apie prognozuojamus ir siūlomus pralaidumus (MW) kiekviena kryptimi tarp prekybos zonų, kai koordinuotai paskirstomos grynąja pralaida grindžiamos pralaidumų galios.

7.4. Elektros energijos gamintojų skelbiama informacija, susijusi su generavimo šaltinių ir gamybos vienetų atjungimu:

7.4.1. Planuojamas 100 MW ar didesnės instaliuotos galios generavimo šaltinių atjungimas, įskaitant 100 MW ar didesnę planuojamo generavimo šaltinių prieinamumo pokytį, kai tikėtina, jog tai truks ne mažiau kaip vieną valandą ir ne ilgiau kaip trejus ateinančius metus;

7.4.2. Generavimo šaltinio 100 MW arba didesnis faktinio prieinamumo pokytis, kuris, kaip tikėtina, gali trukti ne mažiau kaip vieną valandą;

7.4.3. Planuojamas, tačiau nepaskelbtas pagal 7.4.1 papunktį 200 MW ar daugiau gamybos vieneto atjungimas, įskaitant 100 MW ar didesnę planuojamo to gamybos vieneto prieinamumo pokytį, kai tikėtina, jog jis truks ne mažiau kaip vieną valandą ir ne ilgiau kaip trejus ateinančius metus;

7.4.4. Gamybos vieneto, kurio instaliuotoji generavimo galia yra 200 MW arba didesnė, 100 MW arba didesni faktinio prieinamumo pokyčiai, kurie nepaskelbti pagal 7.4.2 papunktį ir kurie gali trukti ne mažiau kaip vieną valandą.

7.5. Kita rinkos dalyvių skelbiama informacija, kuri, rinkos dalyvio nuomone, pagrįstai gali turėti įtakos didmeninių energetikos produktų kainoms bei prekybos elektros energijos biržoje ir pagal dvišales sutartis rezultatams.

8. Viešai neatkleista informacija gamtinių dujų sektoriuje laikoma:

8.1. Gamtinių dujų PSO skelbiama informacija, susijusi su perdavimo sistemos operatorių planiniais ir neplaniniais magistralinių dujotiekių remontais ar kitų vartotojų sistemų prijungimo darbais, dėl kurių ribojamas gamtinių dujų perdavimas;

8.2. Rinkos dalyvių skelbiama informacija, susijusi su neplaniniais gavybos šaltinių, perdavimo režimo, tiekimo šaltinių ribojimais, kurie 20 procentų pakeičia gavybos, biudujų gavybos, perdavimo, tiekimo paros dujų kiekį, taip pat vartojimo objektų įrenginių, kurių suminė instaliuota galia, jei ji nėra ribojama perdavimo ar skirstymo infrastruktūros pajėgumų, yra 100 MW (876 000 MWh per metus) arba didesnė, sustojimais, įskaitant 100 MW (876 000 MWh per metus) ar didesnio vartojimo objektų įrenginių faktinio prieinamumo pokytį, identifikuojant paleidimo/atjungimo faktą, vadovaujantis 8.6 papunktyje nurodyta tvarka, kai tikėtina, jog tai truks ne mažiau kaip vieną valandą ir ne ilgiau kaip trejus ateinančius metus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-372](#), 2017-08-17, paskelbta TAR 2017-08-18, i. k. 2017-13417

8.3. Rinkos dalyvių skelbiama informacija, susijusi su planiniais gavybos, biudujų gavybos, perdavimo, skirstymo režimo bei tiekimo šaltinių ribojimais, dėl kurių gali būti 20 procentų sumažintas, apribotas arba nutrauktas tiekimo paros dujų kiekis, taip pat vartojimo objektų įrenginių, kurių suminė instaliuota galia, jei ji nėra ribojama perdavimo ar skirstymo infrastruktūros pajėgumų, yra 100 MW (876 000 MWh per metus) arba didesnė, atjungimais, įskaitant 100 MW (876 000 MWh per metus) ar didesnę planuojamą vartojimo objektų įrenginių prieinamumo pokytį, identifikuojant paleidimo/atjungimo faktą, vadovaujantis 8.6 papunktyje nurodyta tvarka, kai tikėtina, jog tai truks ne mažiau kaip vieną valandą ir ne ilgiau kaip trejus ateinančius metus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [O3E-372](#), 2017-08-17, paskelbta TAR 2017-08-18, i. k. 2017-13417

8.4. SGD terminalo operatoriaus skelbiama informacija, susijusi su planiniais ir neplaniniais SGD terminalo dujotiekių remontais arba suskystintų gamtinių dujų tiekimo režimo pasikeitimais, dėl kurių gali būti 20 procentų sumažintas, apribotas arba nutrauktas tiekimo ar vartojimo paros dujų kiekis bei informacija, susijusi su SGD krovinio pristatymo sutrikimais, kai

nėra realių priemonių išvengti gamtinių dujų tiekimo nutraukimo;

8.5. Gamtinių dujų PSO skelbiama informacija, susijusi su pajėgumų ribojimais ir ribojimų pasikeitimais jungiamuosiuose vamzdynuose;

8.6. Kita rinkos dalyvių skelbiama informacija, kuri, rinkos dalyvio nuomone, pagrįstai gali turėti įtakos didmeninių energetikos produktų kainoms bei prekybos gamtinėmis dujomis biržoje ir pagal dvišales sutartis rezultatams.

III SKYRIUS

VIEŠAI NEATSKLEISTOS INFORMACIJOS SKELBIMO TVARKA

9. Ūkio subjektas, kaip pirminis informacijos savininkas, atskleidžia viešai neatskleistą turimą informaciją apie verslą ar įrenginius, kuriuos jis, jo patronuojančioji ar susijusi įmonė turi ar valdo arba už kurių eksploatavimo klausimus visiškai ar iš dalies atsako tas rinkos dalyvis ar įmonė. Viešai neatskleistą informaciją skelbia tie rinkos dalyviai, kurie vykdo prekybą Lietuvos teritorijoje arba per gamtinių dujų ar elektros energijos biržą. Rinkos dalyviai atskleidžia viešai neatkleistą informaciją šia tvarka:

9.1. Informacija, nurodyta Taisyklių 7.1 papunktyje, skelbiama:

9.1.1. Taisyklių 7.1.1 papunktyje nurodyta informacija skelbiama suvestine forma pagal prekybos zonas, nurodant bendrą vartojimo pajėgumo sumažėjimą per kiekvieną valandą nurodytu laikotarpiu, nedelsiant, bet ne vėliau kaip per vieną valandą po to, kai priimamas sprendimas dėl planuojamo atjungimo;

9.1.2. Taisyklių 7.1.2 papunktyje nurodyta informacija skelbiama suvestine forma pagal prekybos zonas, nurodant bendrą vartojimo pajėgumo sumažėjimą per kiekvieną valandą nurodytu laikotarpiu, nedelsiant, bet ne vėliau kaip per vieną valandą po to, kai pasikeičia faktinis prieinamumas.

9.2. Informacija, nurodyta Taisyklių 7.2 papunktyje, skelbiama:

9.2.1. Taisyklių 7.2.1 ir 8.1 papunkčiuose nurodyta informacija skelbiama nedelsiant, bet ne vėliau kaip per valandą nuo sprendimo dėl planuojamo atjungimo priėmimo;

9.2.2. Taisyklių 7.2.2 ir 7.2.3 papunkčiuose nurodyta informacija skelbiama nedelsiant, bet ne vėliau kaip per valandą nuo faktinio prieinamumo pasikeitimo.

9.3. Informacija, nurodyta Taisyklių 7.3 papunktyje, skelbiama Taisyklių 1 priede nustatyta tvarka.

9.4. Informacija, nurodyta Taisyklių 7.4 papunktyje, skelbiama:

9.4.1. Taisyklių 7.4.1 ir 7.4.3 papunkčiuose nurodyta informacija skelbiama nedelsiant, bet ne vėliau kaip per valandą nuo sprendimo dėl planuojamo atjungimo priėmimo;

9.4.2. Taisyklių 7.4.2 ir 7.4.4 papunkčiuose nurodyta informacija skelbiama nedelsiant, bet ne vėliau kaip per valandą nuo faktinio prieinamumo pasikeitimo.

9.5. Informacija, nurodyta Taisyklių 8.2 papunktyje, skelbiama nedelsiant, bet ne vėliau kaip per valandą nuo sprendimo dėl neplanuojamo ribojimo ir (ar) sustojimo priėmimo.

9.6. Informacija, nurodyta Taisyklių 8.3, 8.4 ir 8.5 papunkčiuose, skelbiama nedelsiant, bet ne vėliau kaip per valandą nuo sprendimo dėl planuojamo pasikeitimo priėmimo.

10. Rinkos dalyvis viešai neatskleistą informaciją privalo skelbti viešai rinkos operatoriaus specializuotoje platformoje, skirtoje pateikti viešai neatskleistą informaciją, kurią administruoja rinkos operatorius. Laikoma, kad rinkos dalyvis viešai neatskleistą informaciją paskelbė viešai, jei ši informacija buvo pateikta rinkos operatoriui per Taisyklių 9 punkte nurodytą laikotarpį rinkos operatoriaus nustatyta forma ir būdu. Kiti ūkio subjektai, disponuojantys viešai neatskleista informacija, ją skelbia vadovaudamiesi Reglamento (EB) Nr. 714/2009 arba Reglamento (EB) Nr. 715/2009 nuostatomis.

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-372](#), 2017-08-17, paskelbta TAR 2017-08-18, i. k. 2017-13417

11. Bet kuriuo atveju, rinkos dalyvis, skelbiantis viešai neatskleistą informaciją rinkos operatoriaus specializuotoje platformoje, skirtoje pateikti viešai neatskleistą informaciją, privalo nurodyti informaciją pagal rinkos operatoriaus nustatytą viešai neatskleistos informacijos pateikimo formą, kurios turinys rinkos operatoriaus parengiamas atsižvelgiant į Agentūros reikalavimus.

12. Rinkos operatorius viešai neatskleistos informacijos skelbimo formą sudaro atsižvelgdamas į Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros (toliau – Agentūra) nustatytus reikalavimus tokiai informacijai skelbti.

13. Rinkos operatorius privalo sudaryti visiems rinkos dalyviams galimybę pasinaudoti saugiu viešai neatskleistos informacijos pateikimo būdu, užtikrinančiu, kad duomenys nebus iškraipyti ir duomenimis nebus neteisėtai pasinaudota. Rinkos operatorius gali pakeisti viešai neatskleistos informacijos pateikimo būdą ir formą, apie tai viešai informavęs visus rinkos dalyvius ne vėliau kaip prieš septynias kalendorines dienas iki tokių pakeitimų įgyvendinimo.

14. Rinkos operatorius privalo užtikrinti, kad rinkos dalyvių pateikta viešai neatskleista informacija nedelsiant būtų paskelbta viešai rinkos operatoriaus specializuotoje platformoje, skirtoje pateikti viešai neatskleistą informaciją. Dėl techninių kliūčių nesant galimybės paskelbti viešai neatskleistos informacijos rinkos operatoriaus specializuotoje platformoje, skirtoje pateikti viešai neatskleistą informaciją, ši informacija identiška forma skelbiama rinkos operatoriaus tinklalapyje. Tokiu atveju rinkos operatorius privalo užtikrinti šios informacijos perkėlimą iš platformos į tinklalapį bei informuoti Agentūrą apie atitinkamos platformos gedimą ir perduoti rinkos operatoriaus tinklalapyje skelbiamą viešai neatskleistą informaciją Agentūrai.

15. Išskirtiniais atvejais rinkos dalyvis gali savo atsakomybe atidėti viešai neatskleistos informacijos viešą paskelbimą, kad tai nepakenktų jo teisėtiems interesams, jei toks delsimas neturėtų suklaidinti visuomenės ir jei rinkos dalyvis gali užtikrinti tos informacijos konfidencialumą ir, remdamasis ta informacija, nepriima sprendimų dėl prekybos didmeniniais energetikos produktais. Tokiomis aplinkybėmis rinkos dalyvis nedelsdamas pateikia tą informaciją kartu su pagrindu, kodėl vėluojama viešai paskelbti informaciją, Agentūrai ir Komisijai per Agentūros pranešimų platformą¹ arba, dėl techninių kliūčių jai neveikiant, Komisijai pateikdamas užpildytą Viešai neatskleistos informacijos skelbimo išimčių formą (Taisyklių 2 priedas).

IV SKYRIUS

PIKTNAUDŽIAVIMAS RINKA

16. Manipuliavimas arba bandymas manipuliuoti rinka bei pasinaudojimas viešai neatskleista informacija laikomi piktnaudžiavimo rinka pasireiškimo formomis. Rinkos dalyviams draudžiama naudoti šias piktnaudžiavimo rinka pasireiškimo formas. Šiame skyriuje numatyti rinkos dalyvio veiksmai ar neveikimas, kuriais rinkos dalyvis piktnaudžiauja rinka, laikomi pažeidimu elektros energijos ir gamtinių dujų rinkose.

17. Rinkos dalyviams draudžiama manipuliuoti ar bandyti manipuliuoti rinka:

17.1. Sudaryti dvišales pirkimo–pardavimo sutartis ar duoti pavedimus pirkti ar parduoti, jei tai sudaro ar gali sudaryti tikrovės neatitinkančią ar klaidinančią įspūdį apie pasiūlą, paklausą ir (ar) kainą arba jei taip asmuo ar kartu veikiantys asmenys palaiko neįprastą pasiūlos ir paklausos sąlygų neatitinkančią kainą. Šie draudimai netaikomi, jei rinkos dalyvis įrodo, kad turėjo teisėtą pagrindą taip elgtis;

17.2. Sudaryti sandorius ar duoti pavedimus pirkti ar parduoti pasitelkus fiktyvias priemones ar kitokius apgaulės būdus;

17.3. Skleisti per visuomenės informavimo priemones, įskaitant elektronines visuomenės informavimo priemones, ar kitais būdais informaciją, įskaitant gandų ir neteisingų ar klaidinančių

¹ Pranešimų platformos nuoroda internete: <https://www.acer-remit.eu/np/home>

naujienu skleidimą, kuri sudaro ar gali sudaryti tikrovės neatitinkantį ar klaidinantį įspūdį apie prekybos rezultatus, kainas ar pavedimus, jei tai padaręs asmuo žinojo ar turėjo žinoti, kad informacija neatitiko tikrovės ar buvo klaidinanti.

18. Manipuliavimo rinka formos:

18.1. Asmens ar kelių kartu veikiančių asmenų elgesys, kuriuo siekiama dominuoti formuojant pasiūlą ar paklausą, taip tiesiogiai ar netiesiogiai užfiksuojant pirkimo ar pardavimo kainą arba sukuriant kitas nesąžiningas prekybos sąlygas;

18.2. Naudojimasis galimybe sistemingai ar nuolat reikšti nuomonę per visuomenės informavimo priemones, pateikiant savo nuomonę apie pavedimus, kainą ir prekybos rezultatus biržoje, jei tas asmuo ketina sudaryti sandorį ar yra pateikęs ar ketina pateikti pavedimą prekybai biržoje, dėl ko jis gali gauti naudos;

18.3. Naudojimasis kitomis formomis, leidžiančiomis rinkos dalyviams atlikti Taisyklių 17 punkte nustatytus draudžiamus veiksmus.

19. Rinkos dalyviams draudžiama pasinaudoti viešai neatskleista informacija:

19.1. Teikti pirkimo ar pardavimo pavedimus, sudaryti pirkimo–pardavimo sutartis ar koreguoti jau pateiktus pavedimus biržoje, pasinaudojant viešai neatskleista informacija;

19.2. Perduoti viešai neatskleistą reikšmingą informaciją kitam asmeniui, išskyrus atvejus, kai informacija atskleidžiama įprastai atliekant pareigas;

19.3. Remiantis viešai neatskleista informacija rekomenduoti, paskatinti ar pasiūlyti kitam asmeniui pateikti ar koreguoti prekybos pavedimus biržoje.

20. Pasinaudojimo viešai neatskleista reikšminga informacija pasireiškimo formos:

20.1. Rinkos dalyviai prekybos pavedimų biržoje teikimo metu ar pirkimo–pardavimo sutarties sudarymo metu atlieka pakeitimus pavedimuose ar sutarčių sąlygose, remdamiesi viešai neatskleista informacija, kurią viešai skelbti rinkos dalyviui buvo privaloma, tačiau rinkos dalyvis to nepadarė;

20.2. Rinkos dalyvis pakeičia pavedimus ar savo prekybos elgseną prieš paskelbdamas viešai neatskleistą informaciją, kuri galėjo tiesiogiai daryti įtaką rinkos dalyvio pavedimų pakeitimui ar dvišalės sutarties sudarymui;

20.3. Pavedimas arba biržos dalyvio prekybos elgsena reikšmingai skiriasi nuo biržos dalyvio ankstesnių pavedimų ar elgsenos.

21. Sandoriams, kuriuos sudaro elektros energijos gamintojai, gamtinių dujų laikymo sistemų operatoriai arba SGD importo įrenginių operatoriai, kuriais išimtinai siekiama padengti tiesioginius dėl neplanuoto darbo nutraukimo atsiradusius fizinius nuostolius, jeigu to nepadarius rinkos dalyvis negalėtų įvykdyti esamų sutartinių prievolių arba kai tokių veiksmų imamasi susitarus su atitinkamu perdavimo sistemos operatoriumi (arba) operatoriais, siekiant užtikrinti saugų ir patikimą sistemos veikimą, prekybos naudojantis viešai neatskleista informacija draudimas netaikomas. Tokiomis aplinkybėmis atitinkama informacija perduodama Agentūrai per Agentūros pranešimų platformą arba, dėl techninių kliūčių jai neveikiant, Komisijai pateikiant užpildytą Viešai neatskleistos informacijos skelbimo išimčių formą (Taisyklių 2 priedas).

V SKYRIUS

REGISTRACIJA ENERGETIKOS REGULIAVIMO INSTITUCIJŲ BENDRADARBIAVIMO AGENTŪROS CENTRALIZUOTO EUROPOS RINKOS DALYVIŲ REGISTRO PLATFORMOJE

22. Rinkos dalyviai, prieš sudarydami sutartis, apie kurias privaloma pranešti pagal Reglamento 8 straipsnio 1 dalį, privalo užsiregistruoti nacionalinėje Agentūros Centralizuoto Europos rinkos dalyvių registro platformoje (toliau – Platforma).

23. Registracijos Agentūros Platformoje etapai:

23.1. Rinkos dalyvis Komisijai pateikia užpildytą Asmenų nominavimo formą

(Taisyklių 3 priedas), kurioje nurodomi asmenys, atsakingi už rinkos dalyvio prekybos, veiklos sprendimus, ir kontaktiniai asmenys. Tuo atveju, kai registracijai reikalingus duomenis teikia rinkos dalyviui atstovaujantis asmuo, būtina pateikti dokumentą, patvirtinantį suteiktas teises atlikti minėtus veiksmus (toliau – įgaliojimas) (Taisyklių 4 priedas). Pasibaigus įgaliojime nurodytam jo galiojimo terminui, rinkos dalyvis privalo užtikrinti, kad įgaliojimas būtų atnaujintas. Pasikeitus įgaliojime nurodytam asmeniui (pvz., nutraukus darbo santykius su rinkos dalyviu), rinkos dalyvis privalo Komisijai pateikti naują įgaliojimą ir užtikrinti prisijungimo prie Agentūros Platformos duomenų perdavimą naujai įgaliojamam asmeniui, kuris, prisijungęs Agentūros Platformoje, turi atnaujinti vartotojo paskyrą savo duomenimis.

23.2. Rinkos dalyvis Agentūros Platformoje susikuria vartotojo paskyrą;

23.3. Jei visą informaciją rinkos dalyvis pateikia tinkamai, Komisija patvirtina vartotojo paskyrą ir rinkos dalyviui suteikiama prieiga prie registracijos formos;

23.4. Rinkos dalyvis užpildo registracijos formą, vadovaudamasis rinkos dalyvių registracijos vadovu, ir pateikia ją Komisijai;

23.5. Jei visą informaciją rinkos dalyvis pateikia tinkamai, Komisija patvirtina registracijos formą ir rinkos dalyviui suteikiamas unikalūs Agentūros kodas.

23.6. Pasikeitus rinkos dalyvio registracijos formoje esančiai informacijai, įskaitant ir informaciją, susijusią su susijusių asmenų sąrašu ar jų sąsajumo pobūdžiu, rinkos dalyvis ją turi atnaujinti nedelsdamas, tačiau ne vėliau nei per 5 darbo dienas.

24. Taisyklių 22 punktas netaikomas rinkos dalyviams, kurie jau yra užsiregistravę Platformoje kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje.

25. Rinkos dalyvių registracijos vadovas skelbiamas Komisijos tinklalapyje.

VI SKYRIUS INFORMACIJOS TEIKIMAS

26. Agentūrai informaciją teikia:

26.1. Rinkos operatorius;

26.2. Komisija;

26.3. Rinkos dalyviai.

27. Komisijai informaciją teikia:

27.1. Rinkos operatorius;

27.2. Rinkos dalyviai.

28. Rinkos dalyviai, vykdanys prekybą didmeninėje rinkoje, teikia informaciją apie didmeninę prekybą Agentūrai Europos Komisijos nustatytais terminais ir nustatytos apimties.

29. Rinkos operatorius suteikia galimybę biržoje prekiaujantiems rinkos dalyviams Europos Komisijos nustatytais terminais ir apimtimi teikti Agentūrai informaciją apie biržos sandorius, įskaitant prekybos pavedimus.

30. Visi rinkos dalyviai teikia Agentūrai ir Komisijai prekybai didmeninėse energijos rinkose stebėti skirtą informaciją, susijusią su elektros energijos gamybos, laikymo, vartojimo ar perdavimo infrastruktūros pajėgumu ir naudojimu, arba informaciją, susijusią su SGD įrenginių pajėgumu ir naudojimu, įskaitant numatytą ar nenumatytą galimybių pasinaudoti šiais įrenginiais nebuvimą, taip pat informaciją, nurodytą Taisyklių 21 punkte.

31. Komisija teikia Agentūrai rinkos dalyvių registro informaciją Agentūros nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS PAREIGA PATEIKTI INFORMACIJĄ KOMISIJAI

32. Rinkos dalyviai, sudarantys dvišales elektros energijos ar gamtinių dujų

pirkimo–pardavimo sutartis su vartotojais, kurių suminis pristatymo vietų įrenginių techninis pajėgumas, jei jis nėra ribojamas pardavimo ar skirstymo infrastruktūros pajėgumų, yra ne mažesnis kaip 600 GWh elektros energijos ar gamtinių dujų per metus, per trisdešimt kalendorinių dienų nuo dvišalės pirkimo–pardavimo sutarties sudarymo dienos Komisijai privalo pateikti pirkimo–pardavimo sutarties kopiją (elektronine forma).

33. Komisija, vykdydama Taisyklių 42.2 papunktyje nustatytas pareigas, turi teisę reikalauti, kad rinkos dalyviai, be elektros energijos ir gamtinių dujų pirkimo–pardavimo sutarčių, nurodytų 32 punkte, kopijų pateiktų ir kitą Komisijos nurodytą informaciją.

34. Rinkos dalyvis privalo pateikti Komisijai visą informaciją, reikalingą rinkos dalyvį užregistruoti Agentūros platformoje, kaip tai numato Taisyklių 23 punktą.

35. Pareiga teikti informaciją pagal 32 ir 33 punktų nuostatas taikoma neatsižvelgiant į konfidencialumo įsipareigojimą ir kitus informacijos neatskleidimo įsipareigojimus, nustatytus rinkos dalyviui.

VIII SKYRIUS PAREIGA PATEIKTI INFORMACIJĄ RINKOS OPERATORIAUS REIKALAVIMU

36. Prekiaujantis biržoje rinkos dalyvis, gavęs raštišką ir argumentuotą rinkos operatoriaus reikalavimą, privalo pateikti rinkos operatoriui informaciją, būtiną ir reikalingą rinkos operatoriui tinkamai vykdyti prekybos elektros energija ir gamtinėmis dujomis stebėseną biržoje.

37. Esant poreikiui, biržos dalyvis privalo pateikti rinkos operatoriui su biržos dalyviu susijusiems ūkio subjektams ar ūkio subjektų grupei, kaip ji apibrėžta Reglamente priklausančių subjektų sąrašą ir sąsajų pobūdį. Įvykus pokyčiams ar sužinojus, kad gali įvykti pokyčiai rinkos operatoriui pateiktame subjektų sąrašė ir (ar) sąsajų pobūdyje, biržos dalyvis privalo nedelsdamas informuoti apie tai rinkos operatorių.

38. Pareiga teikti informaciją pagal Taisyklių 36 punkto nuostatas taikoma neatsižvelgiant į konfidencialumo įsipareigojimą.

39. Informacija, kurią rinkos operatorius gavo iš biržos dalyvio, gali būti panaudota tik Reglamento nuostatų laikymosi stebėsenos, galimų pažeidimų prevencijos tikslams.

40. Rinkos operatorius privalo užtikrinti, kad jokia kita šalis nesužinotų informacijos, kuri rinkos operatoriaus darbuotojams tapo žinoma dėl jų įdarbinimo ar pareigų atlikimo, išskyrus informacijos teikimą teisės aktų nustatyta tvarka.

41. Rinkos operatorius vykdo prekybos elektros energija ir gamtinėmis dujomis sandorių stebėseną biržoje ir nedelsdamas Komisijai pateikia su įtartinais prekybos elektros energija ir gamtinėmis dujomis sandoriais susijusią informaciją.

IX SKYRIUS ELEKTROS ENERGIJOS IR GAMTINIŲ DUJŲ RINKŲ PRIEŽIŪROS VYKDYMO TVARKA

42. Prekybos elektros energijos ir gamtinių dujų rinkose priežiūrą vykdo:

42.1. rinkos operatorius – didmeninės prekybos ir (ar) įsipareigojimų perleidimo ar perėmimo elektros energijos ar gamtinių dujų biržoje atveju;

42.2. Komisija – prekybos ir (ar) elektros energijos ar gamtinių dujų įsipareigojimų perleidimo ar perėmimo vykdančią prekybą gamtinėmis dujomis pagal dvišalę sutartį bei biržoje, taip pat piktnaudžiavimo tyrimų ir viešai neatskleistos informacijos paskelbimo pažeidimų atveju.

43. Prekybos elektros energijos ir gamtinių dujų rinkose priežiūra atliekama analizuojant rinkos dalyvių elgseną, tai yra sandorių, įskaitant nurodymų prekiauti pateikimą, sudarymo sąlygas, rinkos dalyvių paaiškinimus ir kitas aplinkybes, siekiant užtikrinti, kad nebūtų piktnaudžiaujama

didmeninėmis elektros energijos ar gamtinių dujų rinkomis.

44. Rinkos operatorius, nustatęs, kad galimai buvo padarytas pažeidimas elektros energijos ar gamtinių dujų biržoje, atlieka pirminį situacijos vertinimą ir, esant poreikiui, kreipiasi į biržos dalyvį dėl paaiškinimų pateikimo. Biržos dalyvis privalo teikti paaiškinimus ir kitą jam žinomą informaciją rinkos operatoriui rinkos operatoriaus nustatytais protingais terminais ir būdu.

45. Jei rinkos operatoriui atlikus pirminį vertinimą, yra pagrindas manyti, jog galimai buvo padarytas pažeidimas, rinkos operatorius apie tai informuoja Agentūrą ir Komisiją per Agentūros pranešimų teikimo platformą arba, dėl techninių kliūčių jai neveikiant, pateikdamas Komisijai užpildytą Pranešimo apie galimą rinkos dalyvio pažeidimo, vykdančią prekybą, formą (Taisyklių 5 priedas) bei perduoda visą turimą informaciją, susijusią su galimais biržos dalyvio pažeidimais ir įtartiniais sandoriais elektros energijos ar gamtinių dujų biržoje. Apie galimą pažeidimą rinkos operatorius Agentūrą ir Komisiją informuoja kuo greičiau, tačiau ne vėliau nei per keturias savaites nuo galimo pažeidimo padarymo dienos.

46. Komisija, nustačiusi, kad galimai buvo padarytas pažeidimas prekiaujant energijos ar gamtinių dujų rinkoje, nedelsdama kreipiasi į rinkos dalyvį dėl skubaus paaiškinimo pateikimo. Rinkos dalyvis privalo pateikti paaiškinimus ir kitą jam žinomą informaciją Komisijai ne vėliau nei per dešimt darbo dienų nuo Komisijos prašymo pateikti informaciją gavimo dienos, jei Komisija nenurodo kitaip.

47. Komisija, įvertinusi rinkos operatoriaus, rinkos dalyvio ir (ar) kitais šaltiniais pateiktą informaciją dėl galimų pažeidimų elektros energijos ar gamtinių dujų rinkose, Taisyklių 45 punkte nurodytu atveju, sprendžia, ar yra pagrindas inicijuoti pažeidimo tyrimą:

47.1. Jeigu Komisija nusprendžia, kad nėra pagrindo inicijuoti pažeidimo tyrimą, apie savo sprendimą Komisija informuoja atitinkamą rinkos dalyvį, rinkos operatorių (jeigu rinkos operatorius pateikė informaciją dėl galimo pažeidimo) bei Agentūrą (jeigu apie galimą pažeidimą sužinoma per Agentūros pranešimų teikimo platformą);

47.2. Komisijai nusprendus pradėti pažeidimo tyrimą, jis atliekamas per šešis mėnesius nuo Komisijos nutarimo inicijuoti pažeidimo tyrimą priėmimo dienos. Esant pagrįstoms priežastims, pažeidimo tyrimas gali būti pratęstas ne daugiau nei du kartus, kiekvieną kartą tyrimo atlikimą pratęsiant trims mėnesiams.

48. Komisija gali prašyti rinkos dalyvio pateikti papildomą informaciją ir dokumentus, susijusius su galimu pažeidimu, bei atlikti patikrinimus vietoje.

49. Komisija pažeidimo tyrimo metu:

49.1. Nustačiusi, kad buvo padarytas pažeidimas, imasi veiksmų teisės aktų nustatyta tvarka;

49.2. Nenustačiusi pažeidimo, apie tokį sprendimą informuoja atitinkamą rinkos dalyvį, rinkos operatorių (jeigu rinkos operatorius pateikė informaciją dėl galimo pažeidimo) bei Agentūrą (jeigu apie galimą pažeidimą sužinoma per Agentūros pranešimų teikimo platformą).

50. Rinkos operatorius bendradarbiauja su Komisija tiriant pažeidimus elektros energijos ar gamtinių dujų biržoje. Rinkos operatoriui teikiant pranešimą apie galimą biržos dalyvio įvykdytą pažeidimą ar duomenis, Komisijai atliekant tyrimą dėl pažeidimo elektros energijos ar gamtinių dujų biržoje, rinkos operatoriui draudžiama apie tai pranešti biržos dalyviui.

51. Rinkos dalyvis, įtariantis, kad kitas rinkos dalyvis ar jų grupė galimai įvykdė, vykdo ar ketina įvykdyti pažeidimą, nedelsiant apie tai informuoja Agentūrą ir Komisiją per Agentūros pranešimų teikimo platformą arba, dėl techninių kliūčių jai neveikiant, Komisijai pateikdamas užpildytą Pranešimo apie galimą pažeidimą, vykdančią prekybą, formą (Taisyklių 5 priedas).

52. Rinkos operatorius privalo fiksuoti ir išsaugoti informaciją apie įvykdytus (neįvykdytus) pavedimus, kai dėl jų kyla pagrįstų įtarimų, siejamų su piktnaudžiavimu rinka, ne trumpiau kaip trejus metus.

53. Rinkos operatorius privalo saugoti informaciją apie sandorius, kurių įtartinumą rinkos operatorius nagrinėjo arba apie kuriuos jam buvo pranešta, bet apie juos nebuvo pagrindo

pranešti Komisijai, ne trumpiau kaip trejus metus.

X SKYRIUS

KONFIDENCIALIOS INFORMACIJOS APSAUGA

54. Jei Komisijai pateikiama konfidenciali informacija, ją pateikiantis rinkos dalyvis privalo konkrečiai tai nurodyti, aiškiai nurodydamas, kuri informacija yra konfidenciali.

55. Informacijos, kurios ją pateikiantis rinkos dalyvis nenurodo esant konfidencialia, Komisija turi teisę tokia nelaikyti.

56. Konfidencialia negali būti laikoma informacija, kurią teisės aktai nustato kaip nekonfidencialią ir (ar) kuri nebuvo konfidenciali ar nebuvo nurodyta kaip konfidenciali Komisijai, kai ji šią informaciją sužinojo. Komisija turi teisę laikyti informaciją konfidencialia ir savo iniciatyva.

57. Komisija saugo gautos konfidencialios informacijos konfidencialumą.

58. Konfidencialios informacijos, teikiamos Agentūrai, apsaugą reglamentuoja Reglamento 17 straipsnio nuostatos.

XI SKYRIUS

PREKYBOS SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ TERMINALO BŪTINUOJU KIEKIU PRIEŽIŪROS TVARKA IR SĄLYGOS

59. Komisija, vadovaudamasi šiose Taisyklėse nustatyta tvarka, vykdo energijos gamintojų ir paskirtojo tiekėjo veiklos parduodant ir įsigyjant SGD terminalo būtinajai veiklai užtikrinti reikalingą minimalų metinį dujinamų gamtinių dujų kiekį, kuris yra pagrįstai reikalingas stabiliam SGD terminalo dujinimo technologijos procesui minimaliu nepertraukiamu režimu palaikyti (toliau – SGD terminalo būtinasis kiekis), ir SGD terminalo būtinąjo kiekio pertekliaus realizavimo priežiūrą.

60. Įgyvendindama priežiūros funkcijas Komisija vadovaujasi iš energijos gamintojų, paskirtojo tiekėjo, valstybės institucijų, įstaigų ir organizacijų bei kitų energetikos įmonių gauta informacija.

61. Komisija savo tinklalapyje viešai skelbia ir kiekvienais metais atnaujina informaciją apie privalomų įpareigojimų dėl gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo neįvykdymą, nurodydama ir šių reikalavimų neįvykdžiusios energetikos įmonės, neįvykdymo priežastis ir taikomas poveikio priemonės. Komisija įvertina Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 7 d. nutarimu Nr. 1354 „Dėl Gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) gamtinių dujų tiekimo diversifikavimo reikalavimų įgyvendinimą bei priskirto energijos gamintojui ir faktiškai suvartoto per vienerius kalendorinius metus suskystintų gamtinių dujų kiekio atitikimą.

62. Energijos gamintojai Komisijai turi pateikti:

62.1. Kasmet, bet ne vėliau kaip iki einamųjų metų balandžio 1 d. – prognozuojamą penkerių ateinančių kalendorinių metų vartojimo poreikį (Taisyklių 6 priedas) ir praėjusių dvylikos mėnesių faktiškai sunaudotus gamtinių dujų kiekius (Taisyklių 7 priedas). Jeigu deklaruojamas ateinančių kalendorinių metų gamtinių dujų vartojimo poreikis daugiau negu 10 procentų skiriasi nuo praėjusiais dvylika mėnesių atitinkamo energijos gamintojo faktiškai suvartoto gamtinių dujų kiekio, šį skirtumą energijos gamintojas privalo pagrįsti;

62.2. Ne vėliau kaip per dešimt kalendorinių dienų pasibaigus ataskaitiniams metams – gamtinių dujų tiekimo veiklos ataskaitą, nurodant gamtinių dujų įsigijimo šaltinius, kiekius ir kainas (Informacijos teikimo taisyklių 6 priedas).

62.3. Nedelsdami – informaciją apie numatomą ar galimą Apraše nustatytų įpareigojimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą, nurodyti tai lemiančias priežastis ir kitas svarbias aplinkybes.

63. Paskirtasis tiekėjas Komisijai turi pateikti:

63.1. Kasmet, bet ne vėliau kaip iki einamųjų metų balandžio 15 d. – informaciją apie visų energijos gamintojų konkrečius ateinančių kalendorinių metų gamtinių dujų vartojimo poreikius;

63.2. Ne vėliau kaip per dešimt kalendorinių dienų pasibaigus ataskaitiniam mėnesiui – gamtinių dujų tiekimo veiklos ataskaitą (Informacijos teikimo taisyklių 5 priedas);

63.3. Ne vėliau kaip per keturiasdešimt kalendorinių dienų pasibaigus ataskaitiniam metų ketvirčiui – gamtinių dujų įmonės pajamų ir sąnaudų ataskaitą (Apskaitos atskyrimo aprašo 6 priedas).

63.4. Paskirtasis tiekėjas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo einamųjų kalendorinių metų pabaigos pateikia Energetikos ministerijai ir Komisijai SGD terminalo būtinąjį kiekį pertekliaus realizavimo procedūrų ataskaitą, kuri parengiama pagal Aprašo reikalavimus. Energetikos ministerijos ir (ar) Komisijos prašymu paskirtasis tiekėjas per 5 darbo dienas pateikia patvirtintas SGD terminalo būtinąjį kiekį pertekliaus realizavimo komisijos protokolų kopijas ir (ar) kitą prašomą informaciją.

64. Esant pagrįstam įtarimui, jog galimai buvo padarytas pažeidimas parduodant ir (ar) įsigyjant SGD terminalo būtinąjį kiekį, Komisija nedelsdama kreipiasi į galimai pažeidimą padariusį energijos gamintoją ar paskirtąjį tiekėją dėl skubaus paaiškinimų pateikimo. Energijos gamintojas ar paskirtasis tiekėjas privalo teikti paaiškinimus ir kitą jam žinomą informaciją Komisijai jos nustatytais protingais terminais ir būdu.

65. Įvertinusi pateiktą informaciją ir nustačiusi, jog energijos gamintojas ir (ar) paskirtasis tiekėjas nevykdė ar netinkamai vykdė reguliuojamos veiklos sąlygas, Komisija turi teisę skirti piniginę baudą Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis arba imtis kitų teisės aktuose nustatytų veiksmų (inicijuoti licencijos stabdymą ar galiojimo panaikinimą).

XII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

66. Komisija turi teisę gauti iš rinkos operatoriaus ir rinkos dalyvio informaciją, reikalingą veiksmingai elektros energijos ir gamtinių dujų rinkų priežiūrai užtikrinti. Komisija taip pat turi teisę gauti iš valstybės institucijų, įstaigų ir organizacijų bei energetikos įmonių informaciją apie gamtinių dujų įvežimą į Lietuvos Respubliką ir įsigyjamus gamtinių dujų kiekius iš skirtingų šaltinių, taip pat kitą susijusią informaciją, reikalingą faktiniam gamtinių dujų tiekimo diversifikavimui Lietuvos Respublikos gamtinių dujų rinkoje įvertinti.

67. Komisija, nustačiusi, kad rinkoje yra galimų konkurenciją ribojančių veiksmų, kaip tai suprantama pagal Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymą, informuoja apie tai Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybą ir perduoda jai turimą medžiagą.

68. Rinkos dalyviai, pažeidę Taisyklių reikalavimus, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

69. Komisijos veiksmai ir neveikimas, susiję su Taisyklių laikymusi ir įgyvendinimu, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

**PROGNOZUOJAMŲ IR SIŪLOMŲ PRAL AidUMŲ KIEKVIENA KRYPTIMI
TARP PREKYBOS ZONŲ (MW) SKELBIMAS**

Pralaidumų galių paskirstymo laikotarpis	Skelbtini prognozuojami tarpzoniniai pralaidumai	Skelbtini siūlomi pralaidumai
Metų	Savaitę iki metinio paskirstymo proceso, bet ne vėliau kaip gruodžio 15 d., visiems ateinančių metų mėnesiams	Savaitę iki metinio paskirstymo proceso, bet ne vėliau kaip gruodžio 15 d.
Mėnesio	Dvi darbo dienas iki mėnesinio paskirstymo proceso visoms ateinančio mėnesio dienoms	Dvi darbo dienas iki mėnesinio paskirstymo proceso
Savaitės	Kiekvieną penktadienį visoms ateinančios savaitės dienoms	Vieną dieną iki savaitinio paskirstymo proceso
Dieną prieš		1 valandą iki neatidėliotinų sandorių rinkos uždarymo kiekvienam rinkos laiko vienetui
Dienos eigos		1 valandą iki pirmo dienos eigos paskirstymo ir tada realiuoju laiku kiekvienam rinkos laiko vienetui

VIEŠAI NEATSKLEISTOS INFORMACIJOS SKELBIMO IŠIMČIŲ FORMA

**pagal Europos Parlamento ir Tarybos 2011 m. spalio 25 d. reglamento (ES)
Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo
3 straipsnio 4 dalies b punktą ir 4 straipsnio 2 dalį**

1. Informaciją atskleidžiančios šalies duomenys:

Ūkio subjekto pavadinimas:

Ūkio subjekto adresas:

2. Kontaktinis asmuo:

Vardas, pavardė:

Telefonas:

El. paštas:

Adresas:

3. Pranešamos informacijos tipas:

Pagal Reglamento Nr. 1227/2011 3 straipsnio 4 dalies b punktą ☐

Pagal Reglamento Nr. 1227/2011 4 straipsnio 2 dalį ☐

4. Informacija apie susijusią viešai neatskleistą informaciją ir sandorį:

.....

.....

5. Paaškinimas:

.....

Data, parašas

Prekybos elektros energija ir gamtinėmis
dujomis priežiūros taisyklių 3 priedas

NOMINAVIMO FORMA

ŪKIO SUBJEKTO PAVADINIMAS

Vilniaus g. 00-0, LT-00000 Vilnius, tel. 2000 000

[...] m. [...] mėn. [...] d.

Pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo (toliau – REMIT) 9 straipsnį bei Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros 2012 m. birželio 26 d. sprendimo Nr. 01/2012 dėl registracijos formos pagal reglamento (ES) Nr. 1227/2011 9 straipsnio 3 dalį, registruojantis pagal REMIT, reikia nurodyti kontaktinius asmenis, atsakingus už bendrovės [NURODOMAS BENDROVĖS PAVADINIMAS] (toliau – Bendrovė) prekybos ir veiklos sprendimus.

Bendrovė nurodo šiuos kontaktinius asmenis:

- ☐ (pareigos, vardas, pavardė) – asmuo, atsakingas už su prekyba susijusius sprendimus,
- ☐ (pareigos, vardas, pavardė) – asmuo, atsakingas už veiklos sprendimus,
- ☐ (pareigos, vardas, pavardė) – kontaktinis asmuo dėl REMIT.

Atsakingo asmens pareigos

Vardas, pavardė

(parašas)

ĮGALIOJIMAS

[...] m. [...] mėn. [...] d.

(Bendrovės pavadinimas, juridinio asmens kodas, buveinės adresas) (toliau – Bendrovė) atstovaujama (pareigos, vardas, pavardė), veikiančio (-ios) pagal (dokumentas, kurio pagrindu atstovas veikia, pvz., Bendrovės įstatai), įgalioja (pareigos, vardas, pavardė, asmens kodas), atstovauti Bendrovei, registruojantis pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo 9 straipsnį.

Šis įgaliojimas galioja iki (nurodyti terminą).

Atsakingo asmens pareigos

Vardas, pavardė

(parašas)

A.V.

**PRANEŠIMO APIE GALIMĄ RINKOS DALYVIO PAŽEIDIMĄ, VYKDANT PREKYBĄ,
FORMA**

1. Prekybos pavedimų duomenys	Pavedimo rūšis, prekybos para, kuriai pateiktas pavedimas	
	Pavedimo pateikimo data, laikas	
	Pavedimo kaina, kiekis	
2. Įtarimų pagrindas	Priežastys ir aplinkybės, dėl kurių atsirado pagrindas įtarti, kad buvo piktnaudžiaujama rinka	
3. Asmenų, kurių vardu teikiami pavedimai, duomenys	Rinkos dalyvio pavadinimas, asmens ar įmonės kodas	
	Rinkos dalyvio veiklos elektros energijos ar gamtinių dujų sektoriuje licencijos ir (ar) leidimo pavadinimas, numeris, išdavimo data	
	Telefono numeris	
	Adresas	
4. Kitų asmenų, kaip įtariama, susijusių su teikiamais pavedimais, duomenys	Rinkos dalyvio pavadinimas, asmens ar įmonės kodas	
	Rinkos dalyvio veiklos elektros energijos ar gamtinių dujų sektoriuje licencijos ir (ar) leidimo (-ų) pavadinimas, numeris, išdavimo data	
	Telefono numeris	
	Adresas	
5. Kita svarbi informacija		
6. Informacija apie pranešimą teikiantį asmenį	Vardas, pavardė, pareigos, parašas	
	Rinkos dalyvio pavadinimas, kodas	
	Rinkos dalyvio veiklos elektros energijos ar gamtinių dujų sektoriuje licencijos ir (ar) leidimo (-ų) pavadinimas, numeris, išdavimo data	
	Telefono numeris, fakso numeris	
	Elektroninio pašto adresas	
7. Pranešimo pateikimo data ir laikas		

Prekybos elektros energija ir gamtinėmis
dujomis priežiūros taisyklių 6 priedas

Duomenys apie ūkio subjektą:		Duomenys apie kontaktinį asmenį:	
Pavadinimas		V., pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		El. paštas	
El. paštas			

Energijos gamintojo gamtinių dujų vartojimo poreikio prognozės ateinantiems 5 metams deklaravimo forma

	Faktinis suvartojimas, MWh per mėn.												
	Sausis	Vasaris	Kovas	Balandis	Gegužė	Birželis	Liepa	Rugpjūtis	Rugsėjis	Spalis	Lapkritis	Gruodis	Iš viso
20__ M. +1													
20__ M. +2													
20__ M. +3													
20__ M. +4													
20__ M. +5													

Tvirtinu: _____
Pareigos Parašas Vardas, pavardė

Prekybos elektros energija ir gamtinėmis dujomis
prižiūros taisyklių 7 priedas

Duomenys apie ūkio subjektą		Duomenys apie kontaktinį asmenį	
Pavadinimas		V., pavardė	
Kodas		Pareigos	
Buveinės adresas		Telefonas	
Telefonas		Faksas	
Faksas		El. paštas	
El. paštas			

Energijos gamintojo gamtinių dujų vartojimo faktinių kiekių deklaravimo forma

	Faktinis suvartojimas, MWh per mėn.												
	Sausis	Vasaris	Kovas	Balandis	Gegužė	Birželis	Liepa	Rugpjūtis	Rugsėjis	Spalis	Lapkritis	Gruodis	Iš viso
20__ M. – 3													
20__ M. – 2													
20__ M. – 1													
20__ M.													

Tvirtinu:

Pareigos

Parašas

Vardas, pavardė

Pakeitimai:

1.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3E-372](#), 2017-08-17, paskelbta TAR 2017-08-18, i. k. 2017-13417

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2016 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. O3-450 „Dėl Prekybos elektros energija ir gamtinėmis dujomis priežiūros taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo